

Na zcestí je stížnost i námitkou, že stěžovatel mohl peníze — rozuměj peníze, jež vybral ze zásuvky, jejíž desku držel svědek K. — vždycky vydati, což se skutečně stalo a že vydání peněz těch mohlo být na něm vynuceno. Skutková podstata zločinu § 81 tr. zák. předpokládá — chráníc nerušený výkon veřejného úřadu (služby) — jen maření úředního (služebního) úkonu, nikoliv i maření účelu, k němuž úkon směřuje nebo jež má při úkonu na zřeteli veřejný činitel, jemuž je zůstaveno určití, kterými úkony spadajícími do okruhu jeho formálních oprávnění (jakým způsobem výkonu úřadu nebo služby) docílí se bezpečně dotčeného účelu (srovnej nálezn č. 3067 sb. n. s.). Proto by nebylo ani třeba připomenouti, že stěžovatel nevrátil peníze ani po dostavení se bezpečnostní strážce, nýbrž vrátil, jak rozsudek nepřesně zjišťuje, peníze až později, přesněji složil je teprve druhý den po souzeném skutku k soudu podotýkáje, že jsou jeho majetkem.

V nepravu je stížnost i další námitkou, že v souzeném skutku nejde o zločin § 81, nýbrž jen o přestupek § 314 tr. zák.; není prý zde — zločinem § 81 tr. zák. předpokládaného — znaku násilného vztažení ruky, protože se stěžovatel rukou exekutora ani nedotkl otevřev pouze zásuvku, by schoval, přesněji vybral a vzal k sobě peníze tam se nacházející. K vyvrácení námitky stačí poukaz jednak na ustálenou judikaturu (viz nálezn č. 3667 sb. n. s. a jiné), že násilným vztažením ruky je každý čin značící odpor veřejnému činiteli a směřující přímo neb i jen nepřímě proti tělu této osoby, jednak na rozsudečná zjištění, že stěžovatel trhl prudce zásuvkou, jejíž desku držel berní vykonavatel prsty levé dlaně opřené o desku, takže ruka berního vykonavatele byla od desky odmrštěna.

Čís. 4979.

Ke skutkové podstatě přečinu podle § 4 zák. č. 178/1924 se nevyžaduje, by byla výhoda někomu skutečně poskytnuta; stačí, že strana, která prospěch poskytla, měla subjektivní pocit, že jí byla poskytnuta výhoda.

(Rozh. ze dne 12. dubna 1934, Zm I 61/34.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti státního zastupitelství do rozsudku krajského soudu trestního v Praze ze dne 27. října 1933, jímž byl obžalovaný Hynek D. podle § 259 č. 2 tr. ř. zproštěn z obžaloby pro přečin podle § 3 odst. 3 a § 4 zákona ze dne 3. července 1924, č. 178 sb. z. a n., zrušil napadený rozsudek a věc vrátil soudu první stolice, by o ní znovu jednal a rozhodl.

Z d ů v o d ů:

Nálezací soud zjistil, že v roce 1927 mělo být provedeno rozšíření p-ské automatické telefonní sítě o dalších 20.000 přípojek, že firma S. & H., jež stavěla již od roku 1920 automatickou ústřednu v P., uchá-

zela se také o další objednávky pro tuto ústřednu, že právní zástupce této firmy Dr. K., jsa osobně znám s odborovým radou ministerstva obchodu Hynkem D-em, o němž věděl, že jest osobním přítelem Františka N-a, který byl tehdy právě ministrem pošt a telegrafů, obrátil se někdy v dubnu 1927 na D-a se žádostí, aby mu zprostředkoval slyšení u ministra N-a, že D. této žádosti vyhověl, že došlo ke slyšení Dr. K-y a zástupců firmy S. & H. u N-a, že jmenovaná firma obdržela dodávku dalších 20.000 přípojek, a to závěrečným listem ministerstva pošt a telegrafů ze dne 15. dubna 1927, a že Dr. K. poukázal pak dne 27. května 1927 částku 50.000 Kč u S. záložny v P. pro D-a, který byl tehdy členem představenstva této záložny. Přes to zprostil nalézací soud svým rozsudkem obžalovaného D-a podle § 259 čís. 2 tr. ř. z obžaloby, že v roce 1927 v P. za to, že užil u tehdejšího ministra pošt a telegrafů, tudíž u veřejného činitele, svého vlivu, aby Dr. Adolfu K-ovi a technickým odborníkům firmy S. & H. poskytnuto bylo slyšení u téhož ministra, tedy výhoda, dal sobě přímo poskytnouti 50.000 Kč, tudíž prospěch nikoli nepatrný, na nějž práva neměl, a že tím spáchal přečin vytčený v § 3 odst. 3, a § 4 zákona ze dne 3. července 1924, čís. 178 sb. z. a n. Podle obsahu rozhodovacích důvodů neshledal nalézací soud v uvedeném jednání obžalovaného skutkové podstaty zmíněného přečinu proto, že zaujal stanovisko, že tu nešlo o opatření výhody ve smyslu posléze citovaného zákona ani po stránce objektivní ani po stránce subjektivní. K tomuto závěru dospěl proto, že shledal prokázaným, že v době, kdy obžalovaný byl Dr. K-em požádán o zprostředkování návštěvy u ministra N-a, bylo již o zadání dodávky oněch 20.000 telefonních přípojek firmě S. & H. v ministerstvu pošt a telegrafů rozhodnuto, dále prokázaným, že zástupcové firmy S. & H. i Dr. K. byli již dvě léta před tím s ministerstvem pošt a telegrafů v stálém kontaktu a byli častými hosty jak u referenta, tak i samotného ministra, mimo to prokázaným, že slyšení v záležitosti firmy S. & H. bylo u N-a snadno docílití, protože neobmezoval návštěvy jen na oficielní přijímací dny a jevil zvláštní zájem o zautomatizování telefonní sítě, a proto, že neshledal vyvráceným tvrzení obžalovaného, že byl intimním osobním přítelem ministra N-a a zároveň též osobním přítelem Dr. K-y. Vzhledem k tomuto skutkovému stavu zaujal nalézací soud podle rozhodovacích důvodů stanovisko, že nelze vyloučiti, že obžalovaný, vyhovuje přání Dr. K-y, jednal jen z přátelské ochoty nevymykající se z ochot běžného denního života, aniž při tom měl na mysli nějaké osobní prospěchy Dr. K-y nebo prospěchy firmy jím zastupované nebo dokonce své, a že takovéto úmysly lze obžalovanému tím méně přičítati, ano není ani bezpečně prokázáno, že Dr. K., který ho o zákrok žádal, měl sám takovéto výhody na mysli nebo je obžalovanému sdělil.

Zmateční stížnost státního zastupitelství napadá tento rozsudek číselně důvodem zmatečnosti podle § 281 čís. 9 a) tr. ř. a zřetelným poukazem též důvodem zmatečnosti podle § 281 čís. 5 tr. ř. Stížnosti nelze upříti oprávněnost.

Rozsudek trpí především zmatkem podle § 281 čís. 9 a) tr. ř. a to proto, že spočívá na nesprávném výkladu pojmu poskytnutí výhody po rozumu § 4 zákona ze dne 3. července 1924, čís. 178 sb. z. a n. Ke skutkové podstatě přečinu podle posléze citovaného ustanovení zákona —

skutek obžalovanému za vinu dávaný dlužno posuzovati jedině s hlediska tohoto ustanovení zákona — se nevyžaduje, aby byla někomu výhoda skutečně poskytnuta; stačí naopak, že strana, jež prospěch poskytla, měla subjektivní pocit, že jí byla poskytnuta výhoda (rozh. čís. 4052 sb. n. s.). S hlediska skutkové podstaty přečinu podle § 4 zákona ze dne 3. července 1924, čís. 178 sb. z. a n., obžalovanému za vinu dávaného, nezáleží tudíž na tom, zda ono slyšení u ministra N-a, jehož se Dr. K. domáhal a vlivem obžalovaným u tohoto veřejného činitele užitým skutečně dosáhl, bylo objektivně výhodou pro Dr. K-u nebo pro firmu jím zastupovanou, nýbrž záleží na tom, zda Dr. K. spatřoval v umožnění onoho slyšení u N-a výhodu pro sebe nebo pro firmu S. & H., zda poskytl prospěch, o nějž tu jde, obžalovanému jako protihodnotu za umožnění onoho slyšení u N-a proto, že viděl v tomto slyšení výhodu, a zda obžalovaný dal si zmíněný prospěch poskytnouti, ač si byl vědom toho, že Dr. K. poskytuje mu jej proto, že spatřuje v onom slyšení u N-a, k němuž vlivem obžalovaným u tohoto veřejného činitele užitým došlo, výhodu pro sebe nebo pro firmu S. & H. Posuzuje-li se věc z těchto právních hledisk, je zřejmo, že v souzeném případě je nerozhodné, že v době, kdy obžalovaný byl Dr. K-ou požádán o zprostředkování návštěvy u N-a, bylo o zadání dodávky 20.000 telefonních přípojek firmě S. & H. v ministerstvu pošt a telegrafů již rozhodnuto — že bylo o tom rozhodnuto již ministrem N-em samotným, rozsudek nezjišťuje —, dále je nerozhodné, že zástupcové jmenované firmy a i Dr. K. byli již delší dobu před tím v stálém kontaktu s ministerstvem pošt a telegrafů a bývali často hosty u referenta a dokonce i u samotného ministra, a že ministr N. neobmezoval návštěvy na oficielní přijímací dny a jevil zvláštní zájem o zautomatizování telefonní sítě a že obžalovaný byl osobním přítelem N-a a Dr. K-y.

Ač rozsudek je podle toho, co uvedeno, po stránce právní pochyben, nelze na základě skutkového stavu jím zjištěného posouditi, zda obžalovaný se dopustil svým skutkem přečinu jemu za vinu dávaného, ježto v rozsudku a jeho důvodech není, pokud se týče není aspoň dosti jasně a určitě zjištěno, zda Dr. K. spatřoval v umožnění onoho slyšení u N-a výhodu pro sebe nebo pro firmu S. & H. a proto poskytl obžalovanému prospěch, o nějž tu jde, jako protihodnotu za to, že obžalovaný mu umožnil vlivem u N-a jako veřejného činitele užitým ono slyšení, a zda obžalovaný dal si prospěch zde v úvahu přicházející poskytnouti, ač si byl vědom toho, že Dr. K. mu jej poskytuje proto, že vidí v tom, že mu bylo obžalovaným umožněno ono slyšení u N-a, výhodu pro sebe nebo pro jmenovanou firmu. Pokud nalézací soud ke konci rozhodovacích důvodů podotýká, že není ani bezpečně prokázáno, že Dr. K., který obžalovaného o zákrok žádal, měl sám takovéto výhody na mysli, nebo je obžalovanému sdělil, není tato věta tak jasná, aby bylo lze z ní bezpečně seznati, zda se nalézací soud při tom řídil právním názorem právě vyloženým a zda z tohoto správného hlediska po skutkové stránce vyloučil onu náležitost skutkové podstaty přečinu, o nějž jde, čili nic.